

نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۵	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۱	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹	
نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	ردیف

بخش الزامی

(دانش آموزان عزیز به سؤالات ۱ تا ۲۴ (برای کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید.))

الف تاریخ ادبیات (۱/۵ نمره)

۰/۲۵

۱- یک اثر از « ملک الشعرای بهار » نام ببرید .

۰/۲۵

۲- کدام یک از جمله های زیر درست است ؟

الف (« فتحعلی خان صبای کاشانی » ، پرچمدار بازگشت ادبی است .

ب (« میرزاده عشقی » پرچمدار بازگشت ادبی است .

۰/۲۵

۳- کدام یک از عوامل زیر بر ادبیات عصر بیداری مؤثر نبود ؟

الف (رواج صنعت چاپ و روزنامه نویسی

ب (تأسیس مدرسه دارالفنون

ج (کوشش عباس میرزا در روی آوردن به دانش و فنون نوین

د (عدم توجه روشنفکران به شعر و شاعری

۰/۲۵

۴- متن زیر چه کسی را معرفی می کند ؟

« نام پدرش یوسف اعتصام الملک آشتیانی است . اوج سخن او در قطعات اوست که در آن ها به شیوه «انوری» و «سنایی» توجه دارد . برخی از اشعارش به صورت « مناظره » میان دو انسان ، جاندار یا شیء است او به مضامین اخلاقی ، پند و اندرز هم توجه دارد . »

۰/۵

۵- هر یک از آثار در ستون « الف » به کدام یک از پدید آورندگان آن در ستون « ب » مربوط است . (یک مورد در ستون « ب » اضافی است .)

الف	ب
(۱) مدار صفر درجه	جلال آل احمد
(۲) خسی در میقات	اسماعیل فصیح احمد محمود

ب سبک شناسی (۱/۵ نمره)

۶- کدام یک از واژه های داخل کمانک درست است ؟

۰/۲۵

الف) از بارزترین شاخصه های زبان شعر عصر بیداری (سادگی ، پیچیدگی) است .

۰/۲۵

ب) از شاخه های ارزنده ای که در نثر عصر بیداری چشم نواز است ، (طنز سیاسی - اجتماعی ، طنز اخلاقی) است .

۰/۲۵

ج) شاعری که با استفاده از واژه ها و اصطلاحات موسیقی عامیانه شعری سرود (ادیب الممالک فراهانی ، عارف قزوینی) بود .

۷- در جاهای خالی واژگان مناسب بنویسید .

۰/۲۵

الف) نگرش شاعران و نویسندگان در شعر مشروطه ، از کلی نگری و ذهنیت گرایی به جزئی نگری و ..... تغییر پیدا کرد .

۰/۲۵

ب) « نثر فارسی » حتی پیشتر از « شعر فارسی » در دوره بیداری ، قید و بندهای نثر ..... را کنار می گذارد .

۰/۲۵

۸- یکی از درون مایه های شاخص « شعر عصر بیداری » را بنویسید .

ادامه سؤالات در صفحه دوم

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
	نمره		

ج

موسیقی شعر (۵ نمره)

۹- برای هر یک از ابیات زیر ، یکی از وزن های داخل کمانک را انتخاب کنید .

(همسان یک پایه ای - ناهمسان - همسان دو لختی)

الف) پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی گوش کشیده است از آن گوش به من نمی کند ۰/۲۵

ب) نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری کز آن جانب که او باشد ، صبا عنبر فشان آید ۰/۲۵

ج) در دام فتاده آهوپی چند محکم شده دست و پای در بند ۰/۲۵

۱۰- بیت : « به حسن خُلق و وفا کس به یار ما نرسد تو را در این سخن انکار کار ما نرسد »

الف) تقطیع هجایی کنید . ب) نشانه های هجایی آن را بگذارید . ج) وزن این بیت را بنویسید . ۲/۲۵

۱۱- کدام یک از کلمات « تک هجایی » زیر ، ممکن است در صورت اضافه شدن به کلمه دیگری « کوتاه » شود ؟ ۰/۲۵

الف) دو ب) سو ج) جو د) مو

۱۲- اختیار « وزنی » بیت : « سرو را مانی ولیکن سرو را رفتار نه ماه را مانی ولیکن ماه را گفتار نیست » را بنویسید . ۰/۵

۱۳- با توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید .

« یاد باد آن که ز ما وقت سفر یاد نکرد به وداعی دل غمدیده ما شاد نکرد » ۰/۵

الف) اختیار « زبانی » مصراع اول را مشخص کنید . ۰/۵

ب) در رکن اول بیت ، کدام اختیار « وزنی » به کار رفته است ؟ ۰/۲۵

۱۴- برای بیت زیر کدام وزن ، « ترجیح » دارد ؟

« دل نیست کبوتر که چو بر خاست نشیند از گوشه بامی که پریدیم ، پریدیم »

الف) مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن ب) مُستفعل مُستفعل مُستفعل مُستف ۰/۲۵

د زیبایی شناسی (۵ نمره)

۱۵- در هر یک از بیت های گروه « الف » کدام آرایه ادبی گروه « ب » به کار رفته است ؟ (قسمت « ب » یک مورد اضافه است) . ۱

الف	ب
۱) هرگز وجود حاضر غایب شنیده ای ؟	من در میان جمع و دلم جای دیگر است
۲) اگر سنت اوست نوآوری ،	نگاهی هم از نو به سنت کنیم
۳) دل و کشور جمع و معمور باد	زملکت پراکندگی دور باد
۴) آن فرومایه هزار من سنگ بردارد و طاقت یک حرف نمی آرد	

۱۶- بیت زیر به چه داستانی « تلمیح » دارد ؟ ۰/۵

« گفت آن یار کزو گشت سر دار بلند جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد »

۱۷- کدام یک از عبارت های زیر درست و کدام نادرست است ؟

الف) در بیت : حافظ از جور تو ، حاشا که بگرداند روی / « من از آن روز که در بند توأم ، آزادم » آرایه « تضمین » وجود دارد . ۰/۲۵

ب) آرایه بیت : « سر من مست جمالت ، دل من خام خیالت گهر دیده نثار کف دریای تو دارد » « متناقض نما » است . ۰/۲۵

ج) در شعر : « می شناسمت / چشم های تو میزبان آفتاب صبح سبز باغ هاست / می شناسمت » آرایه « اغراق » وجود دارد . ۰/۲۵

د) بیت : « نه خدا توانمش خواند ، نه بشر توانمش گفت متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را » آرایه « تلمیح » ندارد . ۰/۲۵

ادامه سؤالات در صفحه سوم

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
	نمره		

	۱۸- با توجه به ابیات زیر، به پرسش ها پاسخ دهید .	
	۱- منم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش من انس به سرو و گل و بادام گرفتم	
۰/۲۵	۲- روی و چشمی دارم اندر مهر او کاین گهر می ریزد آن زر می زند	
۰/۵	الف (در کدام بیت « لف و نشر نامرتب » (مشوش) به کار رفته است ؟	
۰/۲۵	ب (در چه صورتی « لف و نشر » نامرتب (مشوش) ایجاد می شود ؟	
	ج (به غیر از « لف و نشر » چه آرایه مشترکی در این دو بیت به کار رفته است ؟	
۰/۲۵	۱۹- در بیت : « روی خوبت آیتی از لطف بر ما کشف کرد زان زمان جز لطف و خوبی نیست در تفسیر ما »	
۰/۵	الف (کدام واژه ، آرایه «ایهام تناسب » به وجود می آورد ؟	
۰/۲۵	ب (دو معنی این واژه را بنویسید .	
۰/۵	ج (این واژه با کدام یک از کلمات بیت « تناسب » دارد ؟	
	۲۰- در کدام یک از ابیات زیر آرایه « تضاد » وجود دارد ؟	
۰/۵	الف (فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی اگر می دید معراج ز پا افتادن ما را	
	ب (اینکه گاهی می زدم بر آب و آتش خویش را روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع	
	ج (ما با توایم و باتو نه ایم؛ اینت بوالعجب در حلقه ایم با تو و چون حلقه بر دریم	
	د (چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش هیچ دانا زین معمار جهان آگاه نیست	
۰/۵	نقد و تحلیل نظم و نثر (۳ نمره)	
	۲۱- یک ویژگی « فکری » شعر « عارف قزوینی » را در ابیات زیر بنویسید .	
	« ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس، همچو من است »	
	« جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است »	
۰/۵	۲۲- با توجه به متن زیر از « سید محمد علی جمالزاده » به پرسش ها پاسخ دهید .	
	« شب عید نوروز بود و موقع ترفیع رتبه ، در اداره با هم قطارها قرار و مدار گذاشته بودیم که هرکس اول ترفیع رتبه یافت، به عنوان ولیمه کباب غاز صحیحی بدهد ؛ زد و ترفیع رتبه به اسم من در آمد. عیالم گفت : « تنها همان رتبه های بالا را وعده بگیر و مابقی را خط بکش و بگذار سماق بمکند . »	
۰/۵	الف (یک ویژگی مهم « سبک نویسندگی جمالزاده » را در این عبارت بنویسید .	
۰/۵	ب (« کنایه » از متن بالا بیابید و مفهوم آن را بنویسید .	
۰/۵	۲۳- دو ویژگی شعر « ققنوس »، سروده « نیما یوشیج » را از نظر « قالب » بنویسید .	
	« ققنوس، مرغ خوش خوان، آوازه جهان / آواره ماند از وزش بادهای سرد / بر شاخ خیزران / بنشسته است فرد بر گرد او به هر سر شاخی پرندگان / او ناله های گمشده ترکیب می کند . »	
	۲۴- با توجه به سروده زیر از « سلمان هراتی »، شاعر انقلاب اسلامی، به پرسش های مربوط به آن پاسخ دهید.	
	۱- « دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ امروز خورشید در دشت ، آینه دار من و تو »	
۰/۵	۲- « این فصل، فصل من و توست، فصل شکوفایی ما برخیز با گل بخوانیم اینک بهار من و تو »	
۰/۵	الف (دو ویژگی « ادبی » بیت « یک » را بنویسید .	
۰/۵	ب (دو ویژگی « زبانی » بیت « دو » چیست ؟	
	ادامه سؤالات در صفحه چهارم	

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۱	تعداد صفحه: ۵	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		
نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
ردیف			

بخش انتخابی

دانش آموزان عزیز برای کسب ۴ نمره، از سؤالات ۲۵ تا ۴۰ فقط ۸ سوال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.

۰/۵	۲۵- در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید . الف (بیت زیر نمونه ای از اشعار ..... سید اشرف الدین گیلانی « نسیم شمال » است . « غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می کنی از شرع قرآن ای قلم ب (در عصر « مشروطه » بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان های ..... بود .
۰/۵	۲۶- موضوع منظومه « حیدر بابایه سلام »، سروده « استاد شهریار » چیست ؟
۰/۵	۲۷- متن زیر از کتاب « چرند و پرند » نوشته «دهخدا» در دوره « بیداری » است ؛ دو ویژگی «زبانی» آن را بنویسید . « باری ، چه دردسر بدهم ؟ آن قدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار و داشت. حالا که می بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف ها یادش رفته. تا به یک ژاندارم چشمش می افتد، رنگش می پرد. هی می گوید : امان از هم نشین بد. »
۰/۵	۲۸- واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید . الف (زبان و واژگان شعری در قصاید دوره انقلاب به سبک (خراسانی ، هندی) نزدیک است . ب (مخاطب شعر در ادبیات معاصر (روشنفکران ، عامه مردم) هستند .
۰/۵	۲۹- در بیت: « چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست سخن شناس نه ای جان من خطا اینجاست » اختیار وزنی « ابدال » در کدام قسمت آن به کار رفته است ؟
۰/۵	۳۰- وزن بیت: « درد عشقی کشیده ام که می رس زهر هجری چشیده ام که می رس » چیست ؟ الف (فاعلاتن مفاعیلن فععلن ب (مفتعلن فاعلاتن فع
۰/۵	۳۱- نام « بحر » بیت زیر را بنویسید . « روزگار است این که گه عزت دهد گه خوار دارد چرخ بازیگر از این بازیچه ها بسیار دارد »
۰/۵	۳۲- با توجه به قسمت مشخص شده در شعر زیر، به پرسش های مربوط به آن پاسخ دهید . « و به آنان گفتم / هر که در حافظه چوب ببیند باغی ، / صورتش در وزش بیشه شور ابدی خواهد ماند . / هر که با مرغ هوا دوست شود ، / خوابش آرام ترین خواب جهان خواهد بود . »
۰/۵	الف (چند پایه آوایی وجود دارد ؟ ب (یک هجای کشیده ببااید و بنویسید . ۳۳- با ذکر یک دلیل ثابت کنید در بیت زیر آرایه « متناقض نما » به کار رفته است . « ز کوی یار می آید نسیم باد نروزی از این باد ار مدد خواهی، چراغ دل بر افروزی »
۰/۵	۳۴- آرایه مناسب هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید . الف (بی مهر رخت روز مرا نور نمانده است وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است (اسلوب معادله - ایهام) ب (گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا (تلمیح - تشبیه)
۰/۵	۳۵- چگونه به آرایه « حس آمیزی » در بیت زیر پی می برید ؟ « بر لب کوه جنون خنده شیرین بهار نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت »

« ادامه سؤالات در صفحه پنجم »

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح																																																																						
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۶/۱۱																																																																								
دانش آموزان روزانه، سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu																																																																								
ردیف	راهنمای تصحیح					نمره																																																																				
۱	الف) تاریخ ادبیات (۱/۵ نمره) تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران، سبک شناسی، تاریخ تطور نظم فارسی، دیوان اشعار (ذکر یک مورد) ۰/۲۵ ص ۱۶					۰/۲۵																																																																				
۲	« الف » یا « فتحعلی خان صبای کاشانی » پرچمدار بازگشت ادبی است ۰/۲۵ ص ۱۳					۰/۲۵																																																																				
۳	« د » یا « عدم توجه روشنفکران به شعر و شاعری ۰/۲۵ ص ۱۴					۰/۲۵																																																																				
۴	پروین (رخشنده) اعتصامی ۰/۲۵ ص ۷۰					۰/۲۵																																																																				
۵	۱- احمد محمود ۰/۲۵ ص ۷۸ ۲- جلال آل احمد ۰/۲۵ ص ۷۴					۰/۵																																																																				
۶	ب) سبک شناسی (۱/۵ نمره) الف) سادگی ۰/۲۵ ص ۴۲ ب) طنز سیاسی - اجتماعی ۰/۲۵ ص ۴۶ ج) عارف قزوینی ۰/۲۵ ص ۴۲-۴۳					۰/۷۵																																																																				
۷	الف) عینیت گرایی (عینی بودن) ۰/۲۵ ص ۴۴ ب) مصنوع و فنی ۰/۲۵ (اگر دانش آموز یک مورد را هم بنویسد نمره تعلق می گیرد. ص ۴۵					۰/۵																																																																				
۸	«آزادی، وطن، قانون، تعلیم و تربیت جدید، توجه به مردم، دانش ها و فنون نوین ۰/۲۵ ص ۴۴ (ذکر یک مورد کافی است.) (همکاران محترم به مفاهیم مشابه نمره تعلق می گیرد.)					۰/۲۵																																																																				
۹	ج) موسیقی شعر (۵ نمره) الف) همسان دو لختی ۰/۲۵ ص ۵۳ ب) همسان یک پایه ای ۰/۲۵ ص ۵۰ ج) ناهمسان ۰/۲۵ ص ۵۲ (همکاران محترم توجه فرمایند در این قسمت ذکر « یک پایه ای » و « دو لختی » در پاسخ نامه مهم است و صرفا با ذکر « همسان » نمره تعلق نمی گیرد.)					۰/۷۵																																																																				
۱۰	<table><tr><td>تقطیع هجایی</td><td>ب</td><td>حس</td><td>ن</td><td>خل</td><td>ق</td><td>و</td><td>فا</td><td>کس</td><td>ب</td><td>یا</td><td>ر</td><td>ما</td><td>ن</td><td>ر</td><td>سَد</td><td>۰/۷۵</td></tr><tr><td>تقطیع هجایی</td><td>ت</td><td>را</td><td>ذ</td><td>رین</td><td>س</td><td>خ</td><td>نن</td><td>کا</td><td>ر</td><td>کا</td><td>ر</td><td>ما</td><td>ن</td><td>ر</td><td>سَد</td><td>۰/۷۵</td></tr><tr><td>نشانه های هجایی</td><td>u</td><td>-</td><td>u</td><td>-</td><td>u</td><td>u</td><td>-</td><td>-</td><td>u</td><td>-</td><td>u</td><td>-</td><td>u</td><td>u</td><td>-</td><td>۰/۷۵</td></tr><tr><td>وزن</td><td colspan="2">مفاعِلُن</td><td colspan="2">مفاعِلُن</td><td colspan="2">فعلاتن</td><td colspan="2">مفاعِلُن</td><td colspan="2">فعِلن</td><td colspan="2"></td><td colspan="2"></td><td colspan="2"></td></tr></table>					تقطیع هجایی	ب	حس	ن	خل	ق	و	فا	کس	ب	یا	ر	ما	ن	ر	سَد	۰/۷۵	تقطیع هجایی	ت	را	ذ	رین	س	خ	نن	کا	ر	کا	ر	ما	ن	ر	سَد	۰/۷۵	نشانه های هجایی	u	-	u	-	u	u	-	-	u	-	u	-	u	u	-	۰/۷۵	وزن	مفاعِلُن		مفاعِلُن		فعلاتن		مفاعِلُن		فعِلن								۲/۲۵
تقطیع هجایی	ب	حس	ن	خل	ق	و	فا	کس	ب	یا	ر	ما	ن	ر	سَد	۰/۷۵																																																										
تقطیع هجایی	ت	را	ذ	رین	س	خ	نن	کا	ر	کا	ر	ما	ن	ر	سَد	۰/۷۵																																																										
نشانه های هجایی	u	-	u	-	u	u	-	-	u	-	u	-	u	u	-	۰/۷۵																																																										
وزن	مفاعِلُن		مفاعِلُن		فعلاتن		مفاعِلُن		فعِلن																																																																	
۱۱	« ب » یا « سو » ۰/۲۵ ص ۵۳					۰/۲۵																																																																				
۱۲	بلند بودن هجای پایان مصراع ها (هجای پایانی مصراع ها چه کوتاه باشد، چه کشیده، همواره بلند به حساب می آید و با علامت (-) نشان داده می شود.) ۰/۵ ص ۸۳-۸۴ (همکاران محترم اگر دانش آموز هر یک از این مفاهیم را برساند پاسخ درست است.)					۰/۵																																																																				
۱۳	الف) امکان حذف همزه ۰/۵ (در هجای چهارم مصراع اول، یا / د / با / دان اگر دانش آموز فقط هجا را بیان کرد ۰/۲۵ نمره تعلق گیرد. ص ۸۴ ب) آوردن « فاعلاتن » به جای « فعلاتن » ۰/۵ ص ۸۴					۰/۵ ۰/۵																																																																				
۱۴	« ب » یا « مستفعل مستفعل مستفعل مستف » ۰/۲۵ ص ۲۷					۰/۲۵																																																																				
۱۵	زیباشناسی (۵ نمره) ۱- متناقض نما ۰/۲۵ ص ۶۰ ۲- ایهام ۰/۲۵ ص ۹۰ ۳- لف و نشر ۰/۲۵ ص ۶۲ ۴- اغراق ۰/۲۵ ص ۹۲					۱																																																																				
۱۶	یاد آوری داستان « بر دار کردن حسین بن منصور حلاج » عارف بزرگ قرن چهارم ۰/۵ ص ۳۲					۰/۵																																																																				

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح			
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۶/۱۱					
دانش آموزان روزانه، سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu					
ردیف	راهنمای تصحیح				نمره		
۱۷	الف) درست ۰/۲۵ ص ۳۳ ب) نادرست ۰/۲۵ ص ۳۰ ج) درست ۰/۲۵ ص ۸۹ د) نادرست ۰/۲۵ ص ۳۲				۱		
۱۸	الف) بیت (دو) یا « روی و چشمی دارم اندر مهر او کاین گهر می ریزد آن زر می زند » ۰/۲۵ ص ۵۹ ب) اگر ارتباط لف ها با نشر ها نا منظم باشد ، لف و نشر نامرتب (مشوش) خواهد بود . ۰/۵ (و یا هر پاسخ مشابه دیگر) ص ۵۸ ج) مراعات نظیر (تناسب) ۰/۲۵ ص ۵۸-۵۹				۱		
۱۹	الف) آیت ۰/۲۵ ب) نشانه ۰/۲۵ آیه ۰/۲۵ ج) تفسیر ۰/۲۵ ص ۹۱				۱		
۲۰	« ب » یا « این که گاهی می زدم بر آب و آتش خویش را روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع ۰/۵ ص ۵۹				۰/۵		
۲۱	ه) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴نمره) (به پاسخ ها و مفاهیم مشابه و درست دیگر نمره تعلق می گیرد) در شعر « عارف قزوینی » مضامین وطن دوستی ، مبارزه با دشمنان وطن، سوز و شور عشق و دردمندی نسبت به میهن، بر انگیزتن مردم ، آزادی خواهی ۰/۵ ص ۱۷				۰/۵		
۲۲	الف) کاربرد کلمات عامیانه و متداول در نثر ، نزدیکی کلام به طبع خوانندگان ، کاربرد کنایات ، جملات کوتاه و.. (ذکر یک مورد کافی است .) ۰/۵ ب) خط بکش : کنایه از حذف کن سماق بمکند : کنایه از انتظار بکشند (ذکر یک مورد کافی است .) ۰/۵ ص ۷۴				۰/۵ ۰/۵		
۲۳	این شعر در قالب شعر نو (نیمایی) سروده شده است که در آن یکسانی مصراع ها از نظر تعداد هجا ها شرط نیست و شعر وزن و قافیه دارد . ۰/۵ ص ۸۲				۰/۵		
۲۴	الف) دیروز و امروز : تضاد و مجاز - خورشید آینه دار من و توست : تشبیه - کلمات : « باغ ، داغ » و « من ، چمن » : جناس - باغ : استعاره از ایران ، غربتی که در محیط ایران وجود داشت - دشت : استعاره از کشور و وطن - غربت باغ : اضافه استعاری (ذکر دو مورد کافی است .) ۰/۵ ب) بیت پنج جمله است . این فصل : نهاد - فصل من و تو : مسند : فعل جمله پنجم به قرینه حذف شده است . ذکر دو مورد کافی است . ۰/۵ ص ۷۸ (یا هر مورد صحیح دیگر)				۱	بخش انتخابی : همکاران محترم مصحح توجه کنند ، اگر دانش آموزان به بیش از ۸ سوال انتخابی پاسخ داده باشد فقط ۸ سوال اول را تصحیح نمایید .	
۲۵	الف) انتقادی ۰/۲۵ ص ۱۶ ب) تاریخی ۰/۲۵ ص ۱۹		۰/۵				
۲۶	شاعر در این منظومه با شیفتگی تمام از اصالت فرهنگی و زیبایی های روستای زادگاهش یاد می کند . ۰/۵ ص ۷۱				۰/۵		
۲۷	این متن از نظر زبانی ساده و دور از تعابیر پیچیده و به زبان محاوره ای و عامیانه نزدیک است . جملات کوتاه و کنایه استفاده شد . واژه فرانسوی « ژاندارم در آن به کاررفته است . » (همکاران محترم به ویژگی های زبانی دیگر هم نمره تعلق می گیرد .) ۰/۵ ص ۶۵				۰/۵		
۲۸	الف) خراسانی ۰/۲۵ ص ۹۹ ب) عامه مردم ۰/۲۵ ص ۹۷				۰/۵		
۲۹	شاعر در هجای سیزدهم از رکن پایانی مصراع دوم ، هجای بلند « این » را معادل با دو هجای کوتاه « کِ ، خَ » در رکن پایانی مصراع اول قرارداده است ، بنابراین (- uu) ابدال دارد . ۰/۵ ص ۸۵				۰/۵		
۳۰	« الف) یا « فاعلاتن مفاعلن فعّلن » ۰/۵ ص ۲۲				۰/۵		
۳۱	رمل ۰/۵ ص ۱۰۸-۱۰۷-۰/۵				۰/۵		
۳۲	الف) چهار پایه آوایی (چهارده هجا) ۰/۲۵ ب) « رام » ، فعل « بود » در اصل هجای کشیده است و چون در هجای آخر بیت قرار گرفت مطابق با اختیارات شاعری هجای بلند تلفظ می شود. ۰/۲۵ ص ۱۱۱				۰/۵		

ساعت شروع: ۸ صبح		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۶/۱۱			پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu		دانش آموزان روزانه، سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹			
نمره		راهنمای تصحیح			ردیف
۰/۵	زیرا تضاد در یک امر است نه دو امر ۰/۵ (باد ، چراغ را بر می افروزد : متناقض نما است) ص ۱۶۳			۳۳	
۰/۵	الف (ایهام ۰/۲۵ ص ۸۹ ب (تلمیح ۰/۲۵ ص ۳۶			۳۴	
۰/۵	در ترکیب « خنده شیرین » دو حس « شنوایی » و « چشایی » به هم آمیخته اند . ۰/۵ ص ۱۱۴			۳۵	
۰/۵	الف (اسلوب معادله ، استعاره ، مراعات نظیر (یک مورد) ۰/۲۵ ص ۱۱۵ ب (حسن تعلیل ، استعاره مکنیه ، تشخیص ، مراعات نظیر (یک مورد) ۰/۲۵ ص ۱۱۳			۳۶	
۰/۵	آزادی خواهی ، مبارزه با ظلم و استبداد در شعر آشکار است . شاعر در رثای یاران مبارزش که در راه آزادی وطن به شهادت رسیده اند ، مرثیه سرایی می کند . توجه به مردم هم در شعرا او مشهود است ۰/۵ ص ۴۶			۳۷	
۰/۵	شعر « اخوان ثالث » شعری اجتماعی است و حوادث زندگی مردم را در خود منعکس می کند. او زبانی « نمادین » دارد. ۰/۵ ص ۷۲			۳۸	
۰/۵	الف (زبانی ۰/۲۵ ص ۹۶ ب (ادبی ۰/۲۵ ص ۹۷			۳۹	
۰/۵	مفاعیلن ۰/۵ ص ۱۱۲			۴۰	
۲۴	" دربخش نقد و تحلیل ، نظر همکاران محترم صائب است "				

همکاران ارجمند : خدا قوت ؛ از زحمات شما سپاسگزاریم